

KAUNO JUOZO URBŠIO PROGIMNAZIJOS MOKINIŲ SAUGOS IR SVEIKATOS REIKALAVIMŲ LAIKYMOSI APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROJI DALIS

1. Siekiant užtikrinti saugią, sveikatą tausojančią ugdymosi aplinką Kauno Juozo Urbšio progimnazijoje (toliau - Progimnazija) mokslo metų pradžioje mokiniai supažindinami su saugos ir sveikatos reikalavimų laikymosi taisyklėmis:

1.1. klasės vadovas supažindina mokinius su Progimnazijos mokinių vidaus tvarkos taisyklėmis (<https://urbsys.kaunas.lm.lt/wp-content/uploads/2020/09/mokiniu-vidaus-tvarkos-taisykl-1.pdf>), dalykų mokytojai – su veikla ir saugaus elgesio taisyklėmis progimnazijos mokymo kabinetuose bei dėstomo dalyko saugaus elgesio instruktažu;

1.2. fizikos-chemijos, biologijos, technologijų, informacinių technologijų ir fizinio ugdymo mokytojai organizuoja mokiniams instruktažą (aprašo priedas) – supažindina su saugaus elgesio reikalavimais atitinkamo dalyko kabinete, tai pažymi instruktažams skirtuose lapuose, mokiniai pasirašo. Dėstant atskiras temas, būtina atlikti teminį instruktavimą;

1.3. nelaimingų atsitikimų atveju ar įsitikinus, kad mokiniai nesilaiko saugaus elgesio taisyklių, klasės vadovas ar mokytojas turi atlikti papildomą instruktavimą;

1.4. prieš renginį klasės vadovas ar renginio organizatorius turi atlikti tikslinį (specialųjį) instruktavimą;

1.5. dirbdamas mokymo kabinete mokinys privalo saugoti kabineto inventorių, laikytis progimnazijos darbo tvarkos, mokinio, priešgaisrinės, civilinės saugos, elektros saugos laikymosi taisyklių;

1.6. veikla, kuria užsiima mokinys, negali pažeisti galiojančių Lietuvos Respublikos įstatymų, progimnazijos nuostatų, darbo tvarkos ir Progimnazijos mokinių vidaus tvarkos taisyklių.

II SKYRIUS SAUGOS IR SVEIKATOS REIKALAVIMŲ LAIKYMOSI KABINETUOSE BENDROSIOS TAISYKLĖS

2. Į kabinetą mokiniai įeina tik mokytojui pakvietus ir sėdasi į tą pačią darbo vietą. Į pamoką nevėluoja.

3. Reikalingas darbui priemonės išdėsto patogiai ir saugiai tvarka ir darbą pradeda tik mokytojui leidus.

4. Jei darbui reikės naudoti elektrinius prietaisus, laikosi naudojimosi elektros įrenginiais taisyklių. Įsitikina, kad nėra matomų įrenginių pažeidimų, o juos pastebėjus, nedelsiant praneša mokytojui. Neliečia elektros jungiklių ir kitų prietaisų, jeigu jie nėra reikalingi ugdymo proceso metu.

5. Aštrius, smailius daiktus naudoja tik pagal paskirtį ir tik mokytojui leidus.

6. Nelaiko darbo vietoje daiktų, nereikalingų darbo atlikimui, palaikyk švarą ir tvarką. Negadina kabinete esančio inventoriaus ir priemonių.

7. Pamokų metu netriukšmauja ir netrukdo kitiems, atlieka tik su mokytoju sutartus darbus.

8. Mokytojui paprašius baigia darbą ir sutvarko darbo aplinką.

9. Pertraukų metu išeina iš kabineto, jį būtina išvėdinti.

10. Neatidarinėja langų. Nesėdi ant palangių.

11. Nelaimingų atsitikimų atveju:

11.1. pastebėjus gedimą ar įvykus nelaimingam atsitikimui, tuojau pat praneša mokytojui;

- 11.2. pagal galimybes suteikia pirmąją medicininę pagalbą nukentėjusiam;
- 11.3. gaisro, stichinės nelaimės atveju vykdo mokytojo nurodymus ir evakuojasi evakuacijos plane nurodytomis kryptimis.

12. Draudžiama:

- 12.1. įjungti ir išjungti kompiuterius be mokytojo leidimo;
- 12.2. savavališkai atidarinėti kompiuterių gaubtus, remontuoti įrenginius;
- 12.3. siekiant apsaugoti nuo galimų kompiuterinių virusų, draudžiama naudoti atmintukus be mokytojo leidimo;
- 12.4. apie pastebėtą kompiuterio gedimą skubiai informuoja mokytoją;
- 12.5. pamokų metu draudžiama naudotis mobiliuoju telefonu, grotuvu, ausinukais ne ugdymo tikslais (pažeidus šią nuostatą, mobilusis telefonas, grotuvas ar ausinukas paimamas iš mokinio, perduodamas administracijai ir gražinamas tik tėvams, globėjams).

III SKYRIUS

SAUGOS IR SVEIKATOS REIKALAVIMŲ LAIKYMOSI TAISYKLĖS BIOLOGIJOS KABINETE PAMOKŲ IR LABORATORINIŲ DARBŲ METU

13. Biologijos kabinete atlikdami biologijos laboratorijos ar praktinius darbus mokiniai:

- 13.1. elgiasi atsargiai, laikosi tvarkos ir švaros darbo vietoje, vykdo saugos taisykles. Netvarka, skubėjimas, neatsargumas dirbant ir saugos taisyklių pažeidimas gali būti nelaimingų atsitikimų priežastis;

13.2. užduotį pradeda vykdyti tik mokytojui leidus;

13.3. nedirba darbų, nesusijusių su užduotimi ar mokytojo nurodymais;

13.4. mokiniai nesiblaško ir netrukdo kitiems pašalinėmis kalbomis;

13.5. atidžiai perskaito darbo aprašymą, įsidėmi ir prisimena visas atsargumo priemones;

- 13.6. atlikdami laboratorinius ar praktinius darbus, esant reikalui, naudojasi apsaugos priemonėmis;

13.7. patikrina darbo reikmenis (ar veikia užduočiai atlikti);

13.8. atlikdami bandymus, atidžiai klausosi mokytojo nurodymų;

- 13.9. dirbdami su cheminiais reagentais stengiasi, kad skysčio ar kitos medžiagos nepatektų į akis, ant veido ar rankų;

- 13.10. po darbo švariai nuvalo įrankius ir priemones. Nepalieka nešvarių objektinių ir dengiamųjų stiklelių, nuvalo stalus;

13.11. naudodami mikroskopus elgiasi atsargiai, kad jų nesugadintų;

- 13.12. atsargiai elgiasi su objektiniais ir dengiamaisiais stikleliais bei kitomis dūžtančiomis ar aštriomis mokymo priemonėmis (skalpeliais, biologinėmis adatomis ir kt.);

13.13. niekada neragauja jokių nežinomų medžiagų ar tirpalų;

13.14. atsargiai elgiasi su ugnimi;

13.15. baigę darbą nusiplauna rankas, sutvarko darbo vietą;

13.16. jeigu suklysta ar bandymas nepasiseka, praneša mokytojui.

IV SKYRIUS

SAUGOS IR SVEIKATOS REIKALAVIMŲ LAIKYMOSI TAISYKLĖS INFORMACINIŲ TECHNOLOGIJŲ KABINETE

14. Informacinių technologijų kabinete mokiniai:

14.1. dirba tik savo nuolatinėje darbo vietoje;

14.2. laikosi darbo kompiuteriu higienos reikalavimų, sėdi taisyklingai;

- 14.3. dokumentus įrašo į savo katalogą, nepalieka dokumentų darbalaukyje ar netinkamai pavadintuose kataloguose – jie bus ištrinti;

14.4. ieškoti internete reikalingos informacijos, nesusijusios su pamokos tema, tikrinti savo elektroninio pašto dėžutes, rašyti laiškus gali tik sutarus su mokytoju: atlikę pateiktas užduotis ir atsiskaitę už jas;

14.5. nenaršo po pornografinio, militaristinio turinio svetaines, jų turinys gali neigiamai paveikti psichiką;

14.6. apie aptiktus pakeitimus kompiuterio programinėje ar techninėje konfigūracijoje praneša mokytojui (kitu atveju, atsakingas už darbo informacinių technologijų kabinete pažeidimus bus laikomas paskutinis tą dieną kompiuteriu dirbęs mokinys);

14.7. nesiima techninio kompiuterinės įrangos remonto savarankiškai;

14.8. pasibaigus pamokai sutvarkyko savo darbo vietą, išjungia kompiuterį, jei kabinete nebebus daugiau pamokų. Pertraukų metu IT kabinetas yra vėdinamas.

15. Draudžiama:

15.1. savavališkai diegti bet kokią programinę įrangą, naudoti antivirusinę programą nepatikrintus atmintukus;

15.2. skatinti tautinę, rasinę neapykantą, socialinę atskirtį internete.

V SKYRIUS

SAUGOS IR SVEIKATOS REIKALAVIMŲ LAIKYMOSI TAISYKLĖS FIZIKOS - CHEMIJOS KABINETE PAMOKŲ IR LABORATORINIŲ DARBŲ METU

16. Fizikos-chemijos kabinete mokiniai:

16.1. yra atidūs, drausmingi, atsargūs. Tiksliai vykdo mokytojo nurodymus, laikosi susitarimų;

16.2. nepasišalina iš savo darbo vietos be mokytojo leidimo;

16.3. netrukdo klasės draugams pašalinėmis kalbomis ir kitokia veikla;

16.4. darbo vietoje išdėsto prietaisus, medžiagas, įrenginius mokytojo nurodyta tvarka;

16.5. nelaiko darbo vietoje nereikalingų daiktų, nesusijusių su užduoties atlikimu;

16.6. prieš pradėdami darbą kruopščiai išsiaiškina atlikimo eigą;

16.7. yra atidūs ir atsargūs dirbdami su dūžtančiomis, aštriomis, degančiomis mokymopriemonėmis, karštu vandeniu ir pan., stengiasi išvengti jų kritimo, virtimo, gedimų;

16.8. sujungia, perjungia elektros grandines, montuoja ir remontuoja elektros įtaisus tik atjungę juos nuo maitinimo šaltinio ir griežtai laikydamiesi šaltinio poliariškumo;

16.9. nejungia elektros maitinimo šaltinio be mokytojo leidimo;

16.10. prietaisus naudoja griežtai pagal jų paskirtį;

16.11. jungdami elektros grandinę kruopščiai išdėsto laidus, o antgalius tvirtai suspaudžia gnybtais;

16.12. stebėdami ir matuodami yra atsargūs ir atidūs;

16.13. nesiliečia prie kondensatorių netgi po to, kai elektros grandinė išjungta iš elektros maitinimo šaltinio: pirmiausia juos reikia iškrauti;

16.14. baigę darbą, išjungia elektros maitinimo šaltinį ir tik po to išardo elektros grandinę, visus prietaisus ir priemones sutvarko ir grąžina mokytojui;

16.15. pastebėję prietaisų gedimus, nedelsdami praneša apie tai mokytojui;

16.16. atsitikus nelaimingam atsitikimui, nedelsdami praneša mokytojui;

16.17. pasibaigus pamokai savo vietą palieka švarią ir tvarkingą;

16.18. tausoja mokymo priemones ir kabineto inventorių;

16.19. atlikdami chemijos laboratorijos darbus:

16.19.1. prieš darbo pradžią gerai išsiaiškina bandymo atlikimo tvarką, pasitikrina visas priemones. Visus nereikalingus daiktus pašalina nuo darbo vietos;

16.19.2. cheminių medžiagų bandymams ima tiksliai tiek, kiek nurodyta darbo aprašyme;

- 16.19.3. naudoja keramikinius šaukštelių ar menteles;
- 16.19.4. reagentus beria ar pila virš stalo: sausus – virš popieriaus lapo, skystus – virš stiklinių ar skardinių indų;
- 16.19.5. neragauja cheminių medžiagų;
- 16.19.6. visus darbus, susijusius su nuodingų garų ar skysčių išsiskyrimu, atlieka traukos spintoje;
- 16.19.7. šildydami skysčius, angą nukreipia nuo savęs ir nenukreipia į šalia esančius.
- 16.19.8. didelius stiklainius su tirpalais ima ir neša dviem rankomis;
- 16.19.9. nepalieka cheminių medžiagų be etikečių;
- 16.19.10. skiesdami koncentruotas rūgštis, atsargiai pila rūgštį į vandenį. Naudoja plonasienius cheminius ar keramikinius indus;
- 16.19.11. šarmus tirpina keramikiniuose induose ir tik mažomis porcijomis;
- 16.19.12. visas operacijas su koncentruotoms rūgštimis ar šarmais atlieka su apsauginėmis pirštinėmis ir akiniais;
- 16.19.13. atsitiktinai išlietus rūgščių ar šarmų tirpalus supila į mokytojo nurodytus indus;
- 16.19.14. nepila į kriauklę rūgščių, šarmų ir per bandymus gautų tirpalų;
- 16.19.15. lengvai užsidegančius ir degius organinius tirpiklius kaitina tik vandens ar oro vonelėse;
- 16.19.16. su organiniais tirpikliais dirba tik sausomis rankomis ir tik traukos spintoje;
- 16.19.17. kaitindami mėgintuvėlį, pirmiausia jį pašildo, o tik tada kaitina degiklio liepsnos galiuke;
- 16.19.18. taisyklingai naudojami traukos spinta;
- 16.19.19. laikosi asmens higienos taisyklių, baigę darbą, nusiplauna rankas;
- 16.19.20. dirbdami chemijos kabinete, negeria vandens ir nevalgo;
- 16.19.21. pastebėję kokius nors naudojamų prietaisų gedimus ar indų defektus, baigia darbą ir praneša apie tai mokytojui.

17. Draudžiama:

- 17.1. dirbti darbus, nesusijusius su užduotimi ar mokytojo nurodymais;
- 17.2. imti reagentus, indus ir t. t. nuo kitų stalų;
- 17.3. imti ir liesti chemines medžiagas plikomis rankomis;
- 17.4. išbertus ar išlietus reagentus pilti atgal į tą pačią tarą;
- 17.5. rūgščių ir šarmų tirpalus traukti į pipetę burna;
- 17.6. į kaitinamą skystį žiūrėti iš viršaus ar palikti jį be priežiūros.

VI SKYRIUS

SAUGOS IR SVEIKATOS REIKALAVIMŲ LAIKYMOSI TAISYKLĖS TECHNOLOGIJŲ KABINETO VIRTUVĖJE

18. Technologijų kabinete mokiniai:

- 18.1. prieš valgio gaminimą nusiplauna rankas. Rankas plauti būtina pasinaudojus tualetu ar prieš valgį ir valgio gaminimą;
- 18.2. tam, kad išvengti kryžminio maisto užteršimo, būtina plauti rankas kaskart po žalios mėsos, paukštienos, kito gyvūninio maisto dorojimo. Kuo dažniau plauna, valovirtuvės stalo, pjaustymo lentelių paviršius bei įrankius. Žalią mėsą, daržoves ar paruoštus produktus pjausto ant atskirų lentelių;
- 18.3. užsijuosia švarią prijuostę, sutvarko plaukus taip, kad jie nepatektų į gaminamus patiekalus;
- 18.4. verdančio puodo dangtį kelia į save, saugosi karštų garų;
- 18.5. karštus indus, skardas ima tik sausomis puodkelėmis;
- 18.6. elektros prietaisus įjungia, reguliuoja ir išjungia sausomis rankomis mokytojas arba mokiniai su mokytojo priežiūra;
- 18.7. išsipylusį ant grindų skystį nedelsdami išvalo;

- 18.8. prie įkaitusios viryklės gali stovėti ne daugiau kaip vienas mokinys;
- 18.9. pjaustydami maisto produktus, saugo prilaikančios rankos pirštus;
- 18.10. renkasi tik šviežią maistą. Maisto gamintojai, nurodydami tinkamumo vartojimui laiką, užtikrina maisto saugumą. Maisto produktai, kurių galiojimo laikas pasibaigęs, nevartojami.

VII SKYRIUS

VAIKŲ SAUGOS IR SVEIKATOS REIKALAVIMŲ LAIKYMOSI TAISYKLĖS TECHNOLOGIJŲ KABINETE (METALO IR MEDŽIO DIRBTUVĖSE)

19. Technologijų kabinete mokiniai:
  - 19.1. savo darbo vietoje nelaiko nereikalingų daiktų, kurie nesusiję su darbu;
  - 19.2. dirba ramiai, netriukšmauja, tiksliai vykdo mokytojo nurodymus;
  - 19.3. palaiko švarą ir tvarką darbo vietoje bei visoje patalpoje;
  - 19.4. negadina darbo įrankių, priemonių ir inventoriaus;
  - 19.5. metalo darbų dirbtuvėse laikosi darbo drausmės, nes metalo ruošiniai turi aštirus kampus, briaunas, sunkūs;
  - 19.6. prieš pradėdami darbą gerai apgalvoja jo eigą nuo pradžios iki pabaigos;
  - 19.7. tvarkingai ir tinkamai sudeda reikalingus darbui įrankius, paruošia įrenginius, prietaisus;
  - 19.8. darbo įrankius laiko sudėtus jų naudojimo eilės tvarka;
  - 19.9. darbo metu stovi ir atlieka judesius taip, kaip prašo mokytojas;
  - 19.10. dirba su specialia apranga. Turi būti užsegtos visos sagos. Plaukai paslėpti po galvos apdangalu. Dirbdami tam tikro pobūdžio darbus užsideda apsauginius akinius ir pirštines. Ant rankų neturi būti žiedų, laikrodžių, apyrankių. Pavojingi išsikišę ir kabantys daiktai: šalikas, kaklaraištis, atsegta rankovė, nes juos gali įtraukti besisukančios mašinos dalys;
  - 19.11. prieš pradėdami darbą pasitikrina ar įrankis išgalastas, aštirus, nes atšipę įrankiai yra pavojingesni negu aštrūs. Jei įrankis atšipęs – pagalanda arba pakeičia nauju;
  - 19.12. prieš pradėdami darbą pasitikrina ar nekliba kotą turintys įrankiai;
  - 19.13. dirba neskubėdami;
  - 19.14. nenaudoja kirstuko, jeigu jo galas, į kurį smūgiuoja plaktuku yra sueižėjęs ar grybo formos;
  - 19.15. nedirba pavargę;
  - 19.16. nebaigę vieno darbo, nesiima kito;
  - 19.17. dirba tolygiai. Jei nesiseka – pailsi ir vėl pamažu pradeda dirbti;
  - 19.18. dirbdami su metalo liejiniais naudoja storo audinio drabužį, pirštines, užsideda apsauginius akinius;
  - 19.19. dildant, pjaunant, gręžiant ar pan. atsiranda atliekų ir jos gali trukdyti. Tokiu atveju sustoja, šepėčiu sušluoja atsiradusias atliekas, sumeta į atliekų dėžę ir tik po to tęsia darbą;
  - 19.20. tinkamai, pagal mokytojo nurodymus, paima į rankas reples, plokščiareples, žnyples, metalo kirpimo žirkles;
  - 19.21. atsargiai elgiasi su įrankiais, kuriais liečia įkaitintus dirbinius;
  - 19.22. užbaigę darbą, aštirus įrankius padeda į jiems skirtą vietą taip, kad ašmenys nesužeistų atsitiktinai prisilietusiojo;
  - 19.23. kiekvieną kartą pradėdami naudoti mechaninius įrankius, stakles – pakartoja saugaus darbo taisykles;
  - 19.24. neleidžia kitiems stovėti prie staklių, su kuriomis dirba ir nestovi prie jų patys, kai dirba kiti;
  - 19.25. su įrankiais, kurie susiję su elektra dirba tik sausomis rankomis;
  - 19.26. įsitikina, kad elektriniai prietaisai yra tvarkingi ir paruošti darbui;
  - 19.27. mašinos su elektrine pavara turi būti švarios, išvalytos, suteptos tepalu, įžemintos. Įžeminimo varža ne didesnė už 4 omus;

- 19.28. susižaloję informuoja mokytoją, naudojasi vaistinėlėje esančiomis pirmosios pagalbos priemonėmis;
- 19.29. atsitikus nelaimingam atsitikimui, nedelsdami praneša mokytojui;
- 19.30. pagal galimybes suteikia pirmąją medicininę pagalbą nukentėjusiam;
- 19.31. gaisro, stichinės nelaimės atveju kabinete dirbantys mokiniai vadovaujami mokytojo evakuojasi plane nurodytomis kryptimis.

VIII SKYRIUS

SAUGOS IR SVEIKATOS REIKALAVIMŲ LAIKYMOSI TAISYKLĖS SPORTO SALĖJE

20. Fizinio ugdymo pamokose mokiniai:
- 20.1. sportuoja tik su sportine apranga ir tam skirta, higienos reikalavimus atitinkančia, avalyne, kurią mokinyms privalo atsinešti;
- 20.2. laikosi saugaus elgesio reikalavimų, yra atsakingi, nepadarо žalos savo ir kitų sveikatai;
- 20.3. vykdo mokytojo reikalavimus, susijusius su ugdymo proceso organizavimu, tvarkos palaikymu;
- 20.4. naudojasi įrankiais, prietaisais bei inventoriumi tik pagal tiesioginę jų paskirtį, laikantis mokytojo nurodymų ir rekomendacijų;
- 20.5. įeina į sporto salę ir išeina iš jos tik mokytojui leidus;
- 20.6. pamokų ir pertraukų metu netriukšmauja, nespardo sienų, netranko durų, nesistumdo;
- 20.7. informuoja mokytoją apie savo ar kito mokinio sveikatos pablogėjimą ar traumą.
- 20.8. laiku pateikia mokytojui pateisinamąjį dokumentą dėl atleidimo nuo fizinio ugdymo pamokų (gydytojo išduotą pažymą ar tėvų parašytą paaiškinimą);
- 20.9. saugo savo daiktus (už dingusius daiktus ar pinigus mokytojai neatsako);
- 20.10. fizinio ugdymo pamoka baigiama 3 – 5 min. anksčiau (mokiniai nusiprausia ir persirengia).
21. Draudžiama:
- 21.1. per pamoką išeiti už Progimnazijos teritorijos ribų be mokytojo leidimo;
- 21.2. išeiti iš pamokų be visuomenės sveikatos priežiūros specialisto, klasės vadovo, administracijos leidimo;
- 21.3. įsinešti į sporto salę ir vartoti maisto produktus, gazuotus ir alkoholinius gėrimus, kramtyti kramtomąją gumą;
- 21.4. sportuoti su papuošalais (auskarais, apyrankėmis, žiedais, laikrodžiais, grandinėėmis, pakabukais ar kt.);
- 21.5. pamokos metu užsiimti pašaliniais darbais;
- 21.6. gadinti ar pasisavinti progimnazijos turta.

IX SKYRIUS

MOKYTOJO VEIKSMAI VYKSTANT SU MOKINIAIS UŽ MOKYKLOS RIBŲ

22. Vykdamas su mokiniais už mokyklos ribų, mokytojas informuoja mokinių tėvus apie organizuojamą renginį, tikslus, laiką, vietą, lankytinus objektus ir suteikia kitą svarbią informaciją.
23. Išvykstant į kelionę būtina:
- 23.1. turėti prašymą, vykstančių mokinių sąrašą, raštišką tėvų /globėjų sutikimą, med. gydytojo pažymą (esant reikalui dėl vaiko sveikatos), mokyklos vadovo leidimą vyksti;
- 23.2. pasirūpinti transportu, būtinu inventoriumi, pirmosios pagalbos vaistinėle, gelbėjimosi priemonėmis, ženklais;

- 23.3. mokinius instrukuoti dėl saugaus elgesio išvykoje pasirašytinai;
- 23.4. jei grupėje daugiau nei 15 vaikų, turi būti du lydintys mokytojai (atestuoti saugos ir sveikatos klausimais ir turintys pažymėjimą);
- 23.5. draudžiama patikėti mokinių priežiūrą pašaliniams asmenims;
- 23.6. po išvykos mokiniai palydimi į mokyklą, o jaunesniojo amžiaus vaikus pasitinka tėvai, sutvarkoma (apžiūrima) transporto priemonė, inventorius, įvertinamas mokinių elgesys išvykos metu, jei buvo tvarkos pažeidimų, pranešama mokyklos vadovams ir tėvams.

X SKYRIUS

MOKINIŲ ELGESYS EKSKURSIJŲ, IŠVYKŲ, ŽYGIŲ METU

- 24. Išvykos metu mokiniai privalo griežtai laikytis mokytojo ir lydinčių asmenų nurodymų bei saugos, elgesio ir etiketo reikalavimų:
  - 24.1. neatsiskirti nuo grupės, nerūkyti, nevartoti alkoholinių gėrimų ir narkotinių medžiagų;
  - 23.2. nevéluoti, dalyvauti programoje numatytose veiklose;
  - 23.3. nedelsiant informuoti renginio vadovą, lydinčius asmenis apie sveikatos būklės pablogėjimą ar kitus atsiradusius pavojus;
  - 23.4. muziejuose ir parodose saugoti eksponatus, neliesti jų rankomis, klausyti ekskursijos vadovo pasakojimo ir nurodymų;
  - 23.5. draudžiama garsiai kalbėti, juoktis, blaškyti kitų dėmesį, trukdyti gidui;
  - 23.6. draudžiama atsilikti, atsiskirti nuo grupės be leidimo;
  - 23.7. esant būtinybei išeiti, reikia informuoti grupės vadovą,
  - 23.8. gatvėje, viešajame transporte vengti ėjimo prieš judėjimą, prasilenkti su praeiviais iš dešinės pusės, laikytis saugumo, mandagumo taisyklių, nesudaryti avarinės situacijos.
  - 23.9. saugoti gamtą ir kultūros paminklus;
  - 23.10. pastebėjus gaisrą, jį gesinti ir pranešti atitinkamoms tarnyboms;
  - 23.11. keliaujant laivais ir lėktuvais būti punktualiems, laikytis etiketo reikalavimų, laukti kvietimo skrydžiui ar plaukti laivu tam skirtoje vietoje, išklausti keleiviams teikiamą informaciją, blogai pasijutus, kreiptis į grupės vadovą ar medicinos darbuotoją.
- 24. mokiniams išskylaujant prie vandens telkinių draudžiama:
  - 24.1. vieniems maudytis irirstytis valtimi;
  - 24.2. maudytis nežinomose ir nepatikrintose vietose, esant nepalankioms oro sąlygoms;
  - 24.3. nardyti, šokinėti;
  - 24.4. maudytis tamsiu paros metu;
  - 24.5. šūkauti, nes šauksmas vandenyje yra pagalbos prašymo signalas;
  - 24.6. laikytis priešgaisrinės saugos reikalavimų įrengiant, kuriant ir gėsinant laužus;
  - 24.7. palapines statyti tam skirtose vietose ir ne arčiau kaip 25 metrai nuo vandens telkinio.
- 25. Keliaujant pėsčiomis privaloma:
  - 25.1. eiti dešiniąja pėsčiųjų takų, šaligatvių, o kur jų nėra - kelkraščių puse;
  - 25.2. kelkraščiu arba važiuojamosios dalies pakraščiu eiti prieš transporto važiavimo kryptį;
  - 25.3. organizuotai žmonių grupei eiti važiuojamąjį kelio dalimi leidžiama kolona ne daugiau kaip 4 eilėmis ir tik dešine važiuojamosios dalies puse;
  - 25.4. kolonos priekyje ir gale turi eiti lydintys asmenys su ryškiaspalvėmis vėliavėlėmis;
  - 25.5. organizuotą vaikų iki 16 metų grupę vesti šaligatviais ir pėsčiųjų takais, jei jų nėra, kelkraščiais tik šviesiu paros metu;
  - 25.6. vaikų grupę iki 16 metų lydėti ne mažiau kaip dviem suaugusiems,
  - 25.7. į kitą kelio pusę pereiti tik pėsčiųjų perėjomis, o jeigu jų nėra, eiti iki sankryžos ir tik joje pereiti kelią gerai pasižvalgius į abi kelio puses ir įsitikinus saugumu;
  - 25.8. kai perėjos ir sankryžos nematyti, pereiti kelią stačiu kampu prieš tai įsitikinus, kad saugu ir nebus trukdoma transporto priemonėms;

25.9. nespėjus pereiti važiuojamosios dalies reikia stovėti saugumo salelėje arba ant paženklintos (įsivaizduojamos) linijos, skiriančios priešingų krypčių transporto srautus ir baigti eiti tik įsitikinus, kad eiti saugu;

25.10. artėjant specialiai transporto priemonei su įjungtais švyturėliais ir garso signalais, pėstieji negali pradėti eiti į kitą kelio pusę, o esantys važiuojamojoje dalyje nedelsdami privalo iš jos pasitraukti.

XI SKYRIUS VEIKSMAI IR PIRMOSIOS PAGALBOS TEIKIMAS MOKINIUI SUSIRGUS, PATYRUS TRAUMĄ

26. Susirgęs ar patyręs traumą mokinys kreipiasi į sveikatos priežiūros specialistę, socialinę pedagogę, klasės vadovą, mokytoją. Įvertinus, ar vaikas gali toliau dalyvauti ugdymo procese, suteikiama pirmoji pagalba.

27. Kai mokykloje nedirba visuomenės sveikatos specialistė, pirmąją medicininę pagalbą teikia klasės auklėtojai, socialinis pedagogas, mokytojai, administracija, naudodami pirmos pagalbos vaistinėles, kurios yra:

27.1. technologijų kabinetuose;

27.2. sporto salėje;

27.3. sveikatos priežiūros kabinete.

28. Jei kyla įtarimų, kad vaikas serga užkrečiama liga, jis atskiriamas nuo kitų vaikų medicinos kabinete ir stebimas iki atvyks tėvai (globėjai).

29. Asmuo, suteikęs pirmąją pagalbą susirgusiam ar traumotam mokiniui, *nedelsdamas* informuoja administraciją, klasės auklėtoją, susitaria, kas informuos tėvus (globėjus) ar iškviečia greitąją medicinos pagalbą.

30. Tėvams (globėjams) negalint atvykti į mokyklą, jiems sutikus, mokyklos atstovas palydi mokinį į gydymo įstaigą. Jei trauma nedidelė, vaikas išleidžiamas į namus tėvų sutikimu (tėvai atsiunčia žinutę telefonu apie įvykį pranešusiam asmeniui).

31. Traumos atveju klasės vadovas išsiaiškina aplinkybes, veiksnius, priežastis, raštu praneša mokyklos direktoriui.

32. Mokyklos administracija vykdo veiksmus pagal kompetenciją, vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2000 m. vasario 11 d. įsakymu Nr. 113 „Dėl moksleivių nelaimingų atsitikimų tyrimo, registravimo ir apskaitos nuostatų“.

XII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

33. Su Mokinių saugos ir sveikatos reikalavimų laikymosi aprašu ar jo dalimis, mokomųjų dalykų instruktažu mokiniai pasirašytinai supažindinami kiekvienų mokslo metų rugsėjo pirmąją savaitę, prieš išvykta ir pan. ir pakartotinai supažindinama esant poreikiui.

34. Aprašo pakeitimai tvirtinami Mokyklos direktoriaus įsakymu.

35. Mokyklos direktoriaus įsakymu patvirtintos Mokinių saugos ir sveikatos reikalavimų laikymosi aprašas ir mokomųjų dalykų instruktažai skelbiami Progimnazijos tinklapyje.
